NĂM THỨ MƯỜI BA. - SỐ KHU 2378 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY CHỦ-NHẬT 22 FEVRIER 1925

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE AU TONKIN

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

N° 3287

	HANOI								
	Hanoi	Hanoi (Hors la ville)	Indochine	Indochine (Hors l'Union)	Etranger	Hanoi	Hanoi (Hors la ville)	Indochine	Etranger
Một năm	6$00	6$00	6$80	6$80	8$00	6$00	6$00	12$00	
Các lãng về	»	»	4$00	4$00	5$00	»	»	»	
Sáu tháng	3$00	3$50	3$20	3$20	3$30	6$00			
Ba tháng	1$50	1$75	1$60	1$60	1$65	3$00			
Một tháng	0$50	0$60	0$55	0$55	0$60	1$00			

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cũng là bắt chước nước Pháp đấy

Trong bài diễn-thuyết của một vị nam-tước phải-bộ Nhật-bản diễn ở trường y-học Hanoi ta vừa rồi, ông có nói chính nước Nhật-bản của ông từ lúc duy-tân tự-cường đến nay, về đường tri-thức, về đường đạo-đức, đều có chịu ảnh-hưởng của văn-minh nước Pháp rất nhiều, từ luật-pháp, quân-chính, văn-học, số-học, vật-lý-học cho đến cả các nghề mỹ-thuật như hội-họa, âm-nhạc, hí-kịch, không cái gì là không bắt chước của nước Pháp. Ông là người Nhật mà ông chịu thành-thực thú nhận ở trước mặt người Pháp rằng: Các của quí báu của cái văn-minh Nhật bây giờ phần nhiều mượn của cái văn-minh Pháp đem sang, cái văn-minh của Pháp thực là có cái công với cái văn-minh của Nhật. Ta coi thế thì biết cái giá-trị của văn-minh Pháp, người ta nói là tị-tổ của văn-minh cả toàn thế-giới thực đúng không sai; chẳng những những nước ở dưới quyền bảo-hộ của nước Pháp như nước ta, vì cái thế-lực về đường chính-trị, cái quan-hệ về đường lịch-sử mà phải bắt chước nước Pháp đã đành, đến một nước giàu mạnh nhất ở trong các nước phương đông ta bây giờ, cũng đã cùng với các cường-quốc trong thế-giới đứng vào hàng đầu đẳng văn-minh như nước Nhật đó, mà cũng cùng với ta cùng vọng đồng-môn của cái văn-minh nước Pháp vậy.

Nhật-bản vốn là một nước đồng-văn với nước ta, cũng với ta cùng chịu một cái văn-hóa đông-phương, cũng họ một cái học-thuyết Khổng Mạnh, cũng theo một cái tôn-giáo Thích-ca; bốn, năm mươi năm về trước, đương lúc người Âu-châu nhảy nhót múa mang ở trên cái đại-vũ-đài năm hải-dương hai đại-lục, chính-thể thì chỗ cộng-hòa, nơi lập-hiến, quân-bị thì chỗ đại-bác, nơi chiến-thuyền, học-thuật thì nào nông-học, khoáng-học, lâm-học, công-học, thương-học, lý-học, hóa-học, kinh-tế-học, hàng-hải-học, tiến-chủng-học, vệ-sinh-học, chính-trị-học, ngoại-giao-học, xã-hội học v, v. đua nhau mà chọi khéo thi khôn, tinh cầu cho thêm tinh, giỏi cầu cho thêm giỏi, thương-phụ ngân-hàng đã mở khắp mọi chỗ, giây điện đường sắt đã đặt khắp mọi nơi, khói nhà máy đã nghi-ngút tận trời xanh, cờ tàu buôn đã phấp-phới đầy mặt bể, mà Nhật-bản với mình cũng đương còn mở-mịt ở trong cái giấc ngủ bé quan tỏa cảng, trên khoanh tay mà cao mũ dài áo, dưới nhắm mắt mà cuốc bẫm cày sâu, ngoài cái học luân-lý với cái học triết-lý truyền thụ được từ mấy ông thánh ông hiền nước Chi-na cũng tạm đủ để mà dàng buộc cái trật-tự hòa-bình trong xã-hội, đào-dưỡng cái tinh-tình nhân-tình của cá-nhân, còn hết thảy quốc-kế dân-sinh cứ nằm yên trong một cái vòng chật hẹp tối-tăm, quê mùa vũng dại. Có người kể chuyện cũ nói hồi người Tây mới sang ta, người mình trông thấy chiếc tàu chạy ngoài sông, cho là một loài cá lạ thở ra khói, kéo nhau đi xem; ấy cái tình-hình người mình khi mới bắt đầu giao-thiệp với người tây, mà chắc cái tình-hình người Nhật lúc bấy giờ cũng chẳng hơn gì thế mấy hột.

Đột-nhiên đến năm giáp-ngọ (năm 1893) thì ta nghe Nhật-bản đánh được Tàu lấy Đài-loan, Bành-hồ cùng Liêu-đông-bán-đảo; kế đến năm giáp-thìn (năm 1904) ta lại nghe có tin Nga-Nhật chiến-tranh, Nga là một cường-quốc ở Âu-châu bấy giờ, Nhật đánh nhau với Nga, mới nghe tưởng là chuyện châu-chấu đá voi, mà không dè kết cục cũng lại về Nhật được; từ đó là Nhật lấn Nga, đè Đức, địch thề với Mỹ, liên minh với Anh, trút hẳn cái lốt áo ôm khố rách cánh đa vàng mình mà chom-chọe ngồi một góc chiếu liệt cường, cũng lập quân-cảng, cũng mở tô-giới, cũng chiếm thuộc-địa, cũng dành hải-quyền, cũng lên mặt ăn nói trong cuộc hội nghị này, cuộc giảng hòa khác. Ta thấy bạn đồng châu đồng đạo với ta không bằn nhược nữa như ta mà hùng phi thế giới được hơn ta như thế, ta lấy làm hâm-hiện, lấy làm thèm thuồng, lấy làm lạ-lùng sửng-sốt, biết đâu rằng người Nhật sở-dĩ có cái văn-minh phú cường như ngày nay đó cũng là tự có bắt chước nước Pháp như ta.

Đối với văn-minh nước Pháp, người Nhật còn là học-trò tự-thục, chứ ta mới chính là học-trò thụ-nghiệp đây; vì sự cơ gian giới mà người Pháp lại sang đặt bảo-hộ ở xứ ta, cái ấy cớ ba sắc của người Pháp cầm ở đâu, thì tất là các của quí báu của cái văn-minh Pháp cũng dời đến ở đấy; người Nhật còn phải tốn bao nhiêu công của qua khơi vượt biển mới lần mò ra được các của quí báu ấy, ta được các của quí-báu ấy lại dễ dàng mà cận tiện hơn người Nhật biết chừng nào! Cái văn-minh của Pháp có công với cái văn-minh của Nhật thật nhiều, không có lẽ cái văn-minh của ta lại không nhờ về văn-minh của Pháp mà gây dựng lên được chút nào, tô điểm thêm được chút nào dư?

Ôi! nói đến đấy mà ta không thể đừng được không hỏi cố đến cái trình-độ tiến hóa của nước ta. Nói rằng ta không bắt-chước nước pháp thì lý đã không phải mà thế cũng không cho; chế-độ Pháp kiến-thiết tại xứ ta, học-thuật Pháp truyền-bá tại xứ ta, nông công thương nghiệp Pháp mở mang tại xứ ta, người nước ta học trường học Pháp, làm công nhỏ việc lớn gì cũng thuộc quyền cũng phụ-biện với người Pháp, như thế mà bảo không bắt-chước nước Pháp thì còn ai tin; nhưng có điều lạ là người Nhật trước cũng không khác gì mình, nay vì bắt-chước nước Pháp mà được văn-minh phú cường như thế, mà ta thì người thật còn hèn, của thật còn kém, học-hành thật còn dốt-nát, trăm nghề trăm nghiệp đều thật còn thua sút vụng-về, cái văn-minh như [illegible] người Nhật muốn phần ta không có được lấy một phần; cũng là bắt chước nước Pháp cả mà người như thế mình thì như thế, có lạ không? Trông người thử ngẫm.....

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 19 Février 1925

Hiện tình tài-chính nước Pháp

Tại thứ-đây nghị-viện, quan Clémentel có tuyên bố rằng người Pháp ai nấy quyết chí gia công cần đốn lại nền tài-chính. Chánh-phủ sẽ trù tính cho các khoản tổ thuế thu vào được chóng, cho các ngân quỹ có tiền chi được, sẽ trù tính để chỉnh đốn lại các trái khoản, để hồi phục lại cái giá tiền tệ.

Ngài lại nói: Hoa-kỳ có hứa hễ sở chi tiêu nghị viện ưng chuẩn xong, thì sẽ cho Pháp vay mới số trăm triệu dollars.

Số tiền của Pháp thu được về bồi k oản, thời sẽ trích 20 °/. để hoàn lại các trái khoản.

Ngoại giả còn phải thi hành các phương-sách khác nữa, vì cái thế ngày nay là phải chỉnh đốn lại việc hoàn trái khoản.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 20 Février 1925

Quan Caillaux và quan Malvy

Chiều hôm qua tại tiệc mừng quan Caillaux và quan Malvy, quan Caillaux có đọc diễn-văn công-kích cái chánh-sách cần quốc-dân liên-hiệp đoàn sau buổi chiến-tranh, tán dương việc thân-ái với nước Anh, nhưng ông nói về việc đánh thuế tư-bản, ông xây ra lắm điều khó khăn. Đối với sở chi-tiêu nước Pháp, ông tỏ ý rất là lạc quan. Ông cũng nói ngày nay cũng nên chỉnh đốn lại cái vấn-đề trái-khoản.

Nước Nga và nước Nhật

Hội-đồng các viên tổng-lý-viện ưng chuẩn bản giao-ước Nhật-Nga.

Hội đồng Nhật-bản đi Sakhaline để giao địa-hạt miền nam ở đấy cho các quan nước Nga.

Chánh đảng xã-hội với tòa nội-các

Đảng xã-hội họp đại-hội-đồng ưng chuẩn một khoản nói bản chánh đảng sẵn lòng tán trợ cho tòa nội-các.

Việc chính-trị nước Phổ

Ông Marx tuyên đọc chương-trình tại nghị hội nước Phổ. Ngày mai nghị-viện sẽ bỏ phiếu tỏ lòng tín nhiệm.

Nước Anh và nước Ý

Hạ-nghị-viện nước Anh ưng chuẩn bản giao-ước ký nước Anh nhượng cho nước Ý một vài nơi ở Jubaland.

Việc ở phía Maroc của Tây ban nha

Quan Riffains cướp các làng về quyền người Tây-ban-nha ở gần Tétouan.

Tin Trung-hoa

Thượng-hải và Ngô-tùng

Bắc kinh 5 Février. — Các điều lệ nói về cải quyền tư-pháp của viên đốc-biện ở Thượng-hải và Ngô-tùng chưa ấn định xong. Nghe đâu các điều-lệ ấy còn đệ trình Tôn-bảo-Kỳ, và Ngu-hiệp-Khanh ưng chuẩn rồi mới tuyên bố. Ôn-bảo-Kỳ hiện nay ở Toiên-tân và Ngu-hiệp-Khanh có đến dự cuộc hội-nghị thiện-hậu.

Bắc-kinh [illegible]

trong các điều lệ nói trên kia, nói về những việc sau này: Việc tuần-cảnh thành-phố; các sở tiền của thành-phố được thu-nhập; việc dạy tri trật-tự; việc giáo dục; các hội từ-thiện; các công-sản; việc trước-bạ; việc vệ-sinh; các cuộc vui.

Dinh đốc-biện chia làm bảy bộ.

Việc ở Quảng-đông

Có tin rằng ngày 8 février quân của Quảng-đông về quyền Tôn-đật-Tiên đã cướp được Chương-mộc-đầu của Trần-quýnh-Minh và ngày hôm ấy quân Vân-nam đã tiến đến Tứ-kong. Lại cũng ngày hôm ấy quân của Tôn cướp được Sheung ping, ba người phản-đối chủ-nghĩa cộng sản bị bắn chết ngay.

Các quan Quảng đông có lệnh đặt ngày 12 février, nghĩa là ngày kỷ-niệm việc tuyên bố dân-quốc là một ngày lễ công.

HÀI ĐÀM

Kẻ về người ở

Tàu ta-tu tê-tái tấm gan vàng,
Cuộc phân-ly chia rẽ thiếp với chàng đã khổ tình chưa?
Một bên lòng trăm mối vô-tơ:
— Ma-ri ơi, toa về bên quý-quốc đến bao toa lại sang?
— Ma-se ơi, cũng chửa biết chừng.
moa về bên ấy toa cũng đừng có mong!
Hạt châu rơi lã-chã đó đòng;
— Toa kích-tê moa, nét-xi-pi, cái đạo vợ nghĩa chồng, toa thử ngẫm mà coi!
— Ma-se ơi, Vậy đó! ta đã trót nặng lời,
Thời: in, đã, toa, cách, xanh, x t, xết, huyền, nặp, đít năm rồi có lẽ moa lại sang đây.
— Thôi, thôi, thôi! moa cũng lạy vu cả cái ô này,
Cái thân moa lơ-lết cũng từ rày mà đi,
Bóng thiếu-quýnh phi-lý-tú có còn gì!

Sơn-phong.

Tự do diễn đàn

Ở đời phải có mục-đích

Ở đời muốn làm nên công-nghiệp hiển-hách, khỏi phải mắc vào vòng thất-bại thì phi có gian nghị-lực, sẵn kiên-tâm không xong, mà có nghị-lực có kiên-tâm cũng không đủ, lại còn phải có mục đích nữa. Kẻ kia muốn trèo núi mà không có cái mục-đích trèo cao để làm gì, tìm kiếm vật gì, hay vui thưởng thú gì thì thường hay nản, hay vì thấy núi khác để trèo hơn, rồi bỏ núi này đi trèo núi khác, cho đến không trèo lên được tới một đỉnh núi nào. Người ta không có mục-đích thì không làm được việc gì hết. Xưa nay thiếu chi những người lớp nào được công-danh sự-nghiệp mà ta vẫn đem lòng hâm-mộ, mà chẳng phải vì biết kiên-nhẫn, biết theo một cái mục-đích cao xa, đem tâm-trí mà nơi cho kỳ tới cái mục-tiêu mình đã định đấy ư? tỏ đến cái vẫn-đề ấy ư?

Ở đời không ai là không có tài mọn, không ai được tài là chỉ vì không có mục-đích phương-châm hay cầu-thả quá, người nào không có mục-đích là sống thừa, không biết sống.

Nước ta từ khi lập quốc đến giờ, đất rộng dân nhiều, đất không phải là không màu mỡ, dân không phải là ngu kém, thế mà sao vẫn không khỏi vòng bần yếu. Xét ra thì cái dượn do cũng là tại, song nói rằng vì ta không có mục-đích thiết thực làm người.

Bây giờ ta hãy bỏ xem một trăm người thiếu niên ta có được mấy người là có mục đích chính đáng? có mục-đích làm người? Nếu kể ông nhiều, có vợ đẹp, kém người cái luồn khéo, ninh giỏi, thì là bỏ tay nhắm mắt mà mặc thời-thế xoay vần, không biết tự-động tìm một mục-đích cần mình mà đi. Bất bao nhiêu thiếu-niên bị con ma lười biếng nó-lệ lấy cái kế yên thân để-hạ làm tự-tức, ngoài công-việc hàng ngày không có mộ chút tư-tưởng nào về thời-thế, có lấy một cái mục-đích cao hơn là đồng lương để sống ở đời cho có vẻ. Bất bao nhiêu người vì không có mục-đích ở đời mà thành hư hỏng tấm thân, thành đám ra chán nản, hết lấy thú đỗ bác yên-trường làm tiêu-khiển, lấy rượu nồng thịt béo làm kế vui vầy, lại lấy cung đàn mà tiêu sầu, lấy giọng hát câu cười mà quên cảnh tục. Ôi thiếu-niên là phần cốt-tử trong nước mà đến thế thì nước nhà xã hội còn có mong gì.

Nay con muốn trời nổi trong cơn ba đào khẳng-khiếp ở giữa chốn bể khơi, nếu lại không có địa-bàn, không có đích mà chèo tới, cứ lênh-đênh quanh-co trong lần nước biếc mênh-mông thì sao khỏi vạ đắm chìm, sao đi được đến nơi đến chốn! Ở đời cũng vậy, người nào không có mục-đích là người hay đắm đuối không thể tự-lập được. Cái mục-đích nó là một thứ ánh sáng lướt qua đám tối đen, một tia ánh nắng mặt trời đưa ta đến nơi sung-sứa êm đềm. Người nào có mục-đích vững-vàng thì làm việc gì dù có gặp phải trăm nghìn sự khó-khăn, cũng không khi nào có ngã lòng nản chí. Hay buồn dầu hay lại là yếu hèn, có biết phấn khởi tinh-thần thì mới mong nên được người khá-giả, mà muốn được phấn khởi tinh-thần muốn cho không bao giờ chán nản thì còn gì hơn là có một cái mục-đích mà theo nữa. Nói tóm lại thì đã làm người là phải có mục đích, đại phàm những người bậc bộ hưng xưa nay đều là người k ông có chí-hướng mạnh cả. Nay muốn chữa cái phong-hòn suy-đồi thì trước nhất phải gây làm sao cho bọn thiếu-niên có một cái lòng tự quý biết chọn đích mà theo, cho khỏi bỏng-lông không mục-đích, không biết sống vậy.

Đỗ-hoa-Trà-g.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có cho một người đàn bà ở trong tổng tôi vay một số tiền là 200 đồng. Nay người ấy có ý muốn vỡ nợ không trả. Mà khi vay thì có văn tự con giai tôi tắt là tế. Vì thì ấy không biết chữ, cho nên chỉ viết được một chữ 是 ở dưới tên thị ấy mà thôi. Vậy tôi đem văn tự ấy ra tòa để làm bằng cớ mà đòi thì có được không?

TRẢ LỜI — Không, một chữ 是 ấy không thể coi là cái văn tự được, vậy bức văn-tự ấy không đủ làm tang chứng được.

CÂU HỎI. — Tôi có việc sau này hơi rắc rối, vậy nhờ ngài xét kỹ rồi giải đáp cho tôi thì tôi được đội ơn vạn lần.

Nguyên tôi có mua của ông M. một khu đất là gia-sản của ông thân sinh ra ông ấy. Ông cụ này chết đã ba năm rồi cho con mới đem chia. Khi bán thì người mẹ cũng thuận.

Ngày năm ngoái tôi lại bán mảnh đất ấy cho ông T, nhưng vì ông này chưa trả xong tiền, nên tôi phải đem kiện. Tòa đã bắt ông T. phải trả tôi nốt số tiền tạn đất ấy. Nhưng nay bà mẹ ông M. lại thi hành cái quyền xin tiền của người đệ tam, viện lẽ rằng bà ấy còn được hưởng lợi tức cho đến khi chết.

Nhưng tôi hỏi ra thì bà mẹ ông M. đã đi lấy chồng rồi thì có đâu lại còn được hưởng gia tài của nhà chồng tòa không cho bà thân sinh ra ông M. được hưởng phần gia tài ấy không?

TRẢ LỜI. — Được. Cứ lý mà ra, thì người ngoài không việc gì lại được dự vào việc gia-tài của nhà người ta, mà xin tòa không cho người đàn bà góa hưởng gia tài được, sau này chính n ững người có quyền hưởng gia tài ấy lại không t ưa kiện gì cả.

Nhưng trong trường-hợp này thì ông được thua kiện, tức là thay cho ông M. là người bán cái thửa đất cho ông vì bà mẹ ông M. đã tái giá rồi thì không được hưởng gia tài của nhà chồng cũ nữa. (Luật Gia-long điều 76).

THƠ SÁCH-HỌA

Từ ngày bắn-báo đăng mấy bài thơ nguyên xướng đến nay, đã tiếp được tới hơn hai trăm bài họa-vần của các bạn làng thơ, thực là một điều không ngờ. Nay tiếp được thơ của ông Nông-sơn in nhà xưởng lên bài « Tân-xuân thi bát » xin tuổi đăng các bài họa. Ông nghĩ thế cũng phải, vì thơ đã hay đến đâu mặc lòng, nhưng nếu cứ họa đi họa lại mãi, tất cũng giảm thú; vậy bản quán cũng xin chiều lòng mà gi.ới ông.

Còn những bài họa hai bài « Thức đêm » và « Đề ảnh » cũng xin đăng đến hết tháng février này thì thôi. Đến ngày ấy nếu còn bài nào không đăng kịp, cũng xin miễn đăng. Vậy xin có lời kính-cáo để các bạn làng thơ lượng xét.

Thức đêm

Thánh-thót mưa xuân gợi mối sầu,
Đêm xuân, chuyện gẫu một vài câu...
Xưa nay ai chẳng bực đa tình lắm,
Đề chữ Tâm năm dưới chữ Thâu.

Nguyễn-văn-Hảo.

Hỏi khách đêm xuân khách có sầu;
Sầu này khó lỗi tả nên câu,
Nhớ ai thơ thẩn hèn mênh mãi,
Một tối xem bằng biết mấy trăm.

Triệu-kim-Quy.

Người đã buồn tênh cảnh lại sầu,
Chạnh niềm ngâm vịnh bọn nên câu.
Tấm riêng riêng biết cùng ai ngỏ?
Bóng nguyệt tờ mờ mấy kẻ hiểu!

Tràng-khanh, Lê-đình-Toại.

Sao khéo đa mang hỡi mối sầu,
Sầu riêng riêng những giọt nên câu.
Vinh hoa phú quý ngày xưa nhỉ,
Nhưng ngẫn cho người giấc mộng thâu

Nguyễn-Thạch

Đề ảnh

« Chơi thuyền với bạn »

Cũng chỉ có mình, với cô ta!
Lênh-đênh xuống lạch lại lên ngòi.
Thăng ngày yêu nước lênh-đênh mãi,
Mà nước đầy vơi tỉnh chẳng ra.

Nguyễn văn-Hảo.

Một chiếc thuyền con một cặp tre;
Bể trần bao thuở vượt cho qua,
Trông ra bốn phía tràng giang tiếc;
Có nỗi xuân trường mãi chẳng ra.

Triệu kim-Quy.

Rành rành rõ thực lên đôi tai!
Một chuyến thuyền tình lớp sóng qua.
Bến tình nào ai chờ đợi đó?
Hỏi mình mình cũng nói k ông ra!

Tràng-khanh, Lê-đình-Toại.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 7 độ
15 giờ 19 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	35
— nhì, —	10	57
— ba, —	9	65
Thóc hạng nhất, —	6	70
Tấm ngô —	7	40

Giá bạc. Kể từ ngày 21 Février 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 80

Tin tàu. — Tàu *Linois* mang thư sang Pháp đến ngày chủ nhật 22 Février hồi 8 giờ tối ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon và sang Pháp.

Các thư ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 13 giờ 32 ngày 22 février.

Phái-bộ Nhật-bản tại Saigon. — Ngày 19 février các phái-viên đi xem các đồn-điền, chia làm hai đoàn. Đoàn thứ nhất có Hoàng-thân Yamagata, quan đại-sứ Claudel và vài quan-chức nữa đi thăm đồn-điền Sezannat trồng cao-su và trồng dừa. Các ngài lấy làm thích lắm, rồi xem cả xưởng làm nhựa cao-su, và các xưởng khác ở đồn-điền ấy. Các ngài xơi cơm sáng ở đồn-điền, buổi chiều đi chơi Ô-cấp (Cap Saint-Jacques). Quan Thống-đốc có đãi tiệc. Buổi chiều lại về Saigon.

Đoàn thứ hai thì có M. de la Pommeraye hướng lộ. Phần nhiều là các phái-viên chuyên-môn về kinh-tế cả. Theo tiêu-đi thăm đồn-điền de la Pommeraye thì các ngài rất lấy làm chú ý về việc trồng cà-phê và các thứ cây lấy nước hoa. Các ngài xem cả các xưởng cất nước hoa nữa. Buổi sáng xơi cơm tại tòa Đại lý Hòn-quản, có một phường nhạc Mọi đến múa hát.

Buổi chiều các ngài đi xem đất trồng cao-su ở Quan-lợi và Lộc-ninh và chỗ đồn-điền nữa mới mở. Các ngài thấy làm hàng nghìn hàng vạn mẫu tây thì thấy làm lạ và có ngợi khen về cái công-lao to-tát ấy. Buổi chiều các ngài lại trở về Saigon. Hội Hữu-ái Đông pháp (Amis de l'Indochine) đã thu *Amazone* đã tới nơi ngày 20 février. Các phái-bộ của chánh phủ Nhật sẽ đi thì sáng 21 để sang Cao-mên.

Ngạch tư-pháp. — M. Perrais chánh lục-sự tòa án Hải-phòng sẽ được làm quản lí văn khố và thành phố ấy, và M. Phan-cao-Đoán là phó lục-sự tòa án Hanoi đổi xuống Hải phòng thay M. Pe suis.

M. Garrigues, quan cố-vấn tại tòa Thượng-thẩm Hanoi hết hạn nghỉ thì nay thuộc quan chánh tòa Thượng-thẩm Saigon bổ dụng.

M. Cresent quan phó chưởng-lý tại tòa Thượng-thẩm Hanoi sang chức cố vấn về luật-pháp tại phủ Khâm-sứ Ai-lao thì sẽ tạm sung cả chức thẩm-phán tòa án Vientiane thay M. Coppin về nghỉ và đợi cho đến ngày quan thẩm-phán dự khuyết Doringer đến nơi.

M. Gombaud Saintonge quan phó cai-trị hạng nhất lĩnh phó công-sứ Hà-đông từ nay tùy thuộc quan Tư pháp tổng trưởng bổ dụng vào buồng dịch án ở Hanoi.

Ngạch cai-trị. M. Texier quan cai trị hạng nhì mới bổ vào Nam-kỳ thì nay lĩnh chức chủ tỉnh Trà-vinh thay M Faure quan cai trị hạng nhì sắp về nghỉ.

Tại phủ Thống-sứ. — M Guiraud quan phó cai trị hạng nhất trước tòng sự Trung-kỳ nay mới đổi ra Bắc-kỳ thì bổ làm chánh tòa ba phủ Thống-sứ thay M. Armanet đổi vào Hà-đông.

M. Giraud, quan phó cai-trị hạng nhất, trước tòng sự ở tòa án cai-trị Hà-nội, nay bổ làm chánh tòa nhất phủ Thống-sứ.

AI MUỐN LÀM GIÀU?

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng vạn!

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng ngàn, hàng trăm!

Muốn như thế, thì kíp mua một phiếu sẽ cuộc số số, « Việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến sĩ. »

Phiếu ấy có bán ở các nơi công sở, ba các cửa hàng to.

Tòa Thượng-thẩm. *Được phúc công quyền* — M. Nông-thiên-Thông nguyên tri-châu quản ở làng Lương-thương, châu Na-ri (Bắc-kạn) trước phải 2 năm tù về việc trong hạt có gắc dung tòng không báo quan trên, nay được tòa Thượng-thẩm cho phục công-quyền.

Khai giả đối. Nguyên trong làng Tô-đình-Đăng là lý-trưởng có tên Dậu và tên Diễn bị kiện, quan trên đã nhiều lần giao trát đòi hỏi rồi. Đến khi đã thành án có gải trình lục án về thi-hành. Trong trích lục có tên bằng quốc-ngữ không đánh dấu nên dịch ra chữ nho thì lại dịch ra tên Địu và tên Diệc. Lý-trưởng lấy cớ tên chữ nho bên nhầm không chịu thi-hành, cứ khai là trong làng không có tên Địu và tên Diệc. Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt Tô-đình-Đăng 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm cho trắng án.

Hành hung. — Một người ở phó-lý tên là Phạm-v-Tư biết nhà tên Ng-v-Xuân là người làng giết trâu lậu thuế, liền đến bắt lấy một miếng thịt để làm tang đem trình quan. Tên Xuân sợ lỗi sinh sự rồi cùng với người nhà đánh phó-lý bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Hải dương phạt tên Ng-văn-Xuân 1 năm tù, tên Ng-văn-Lộc, Nguyễn-v-Canh mỗi tên 6 tháng tù. Tòa Thượng thẩm giảm tội cho tên Xuân xuống 6 tháng, tên Lộc tên Canh mỗi tên xuống 3 tháng và y án phạt tên Cảnh.

Làm tờ bằm giả-mạo. — Nguyễn-v-Nhiên là lý-trưởng có người làng đi lính sang Tây chẳng may chết. Sau có giấy quan trên sức gọi vợ người lính lấy tên lính khai để lĩnh tiền tuất. Tên Nhiên dẫn người đàn-bà khác rồi kai giả-mạo là vợ người lính lấy để chực e lĩnh lấy tiền tuất lấy. Tòa Nam-án tỉnh Kiến-an phạt tên N iêu 6 tháng tù và 5 đồng. Tượng thẩm tha cho lộ tù và y tiền phạt nhưng cho án treo.

Ăn cắp xe đạp. — Trần-văn-Dân làm thuê, đến hiệu xe đạp kỳ thể tây-thân thuê một cái xe đạp đi chơi. Sau vì ngã hỏng xe đem về hiệu trả, sợ phải đền, liền quẳng ngay ở đường rồi đến nói Cầm trình rằng đánh mất thẻ tùy thân. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Dân 6 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Vu không bằng thư nặc danh — Thường thường ở phủ Thống-sứ và Tòa-sứ Thái-bình vẫn nhận được đơn tố-giác những người khác hoặc phạm việc này việc khác mà đơn thì khi ký tên là Thị-Liên khi thì ký tên là Cao. Lúc xét hỏi thì tên Cao không có mà Thị-Liên thì không nhận. Sau xét mãi mới rõ là chính tên Nguyễn-đình-Hinh làm những đơn ấy mạo chữ ký Thị-Liên và tên Cao. Tòa Nam án tỉnh Thái-bình phạt tên Hinh 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Cuộc số-số của hội quán công bội tinh. — Nên mua vé số số của hội quán công-bội tinh là một cuộc số số đặt ra để lấy tiền giúp các nhà quán công có tuổi tác, và cho trẻ mồ-côi tòng học. Số vé là 15.000 cái, mà số tiền phát cho các lô là 6.000 đồng. Lô nhớn nhất là 3.000 đồng. Rất số ở Hanoi ngày 1er Avr l. Khắp mọi nơi có bán vé, giá tiền một đồng:

Một lô	3.000 đồng.
Một lô	1.000 đồng.
mai lo	500 đồng.
Ba lô	100 đồng.
35 lô	20 đồng.

Đem sổ trình tòa. — Hôm nay tòa án đã phải ngồi đến việc Vinh-ký bán hàng tạp hoa ở phố Bờ-hồ, để đóng cửa và gắn xi lại cùng là biên hàng hóa và kê làm sổ sách vì chủ hiệu ấy đã tự đến khai là vỡ nợ.

TAN-ĐÀ TU THƯ CỤC

Bản-cục mới rồi có in lại quyển ĐÀI-GƯƠNG-KINH; nay lại in lại quyển ĐÀN BÀ TẬU, có sửa đổi lại nhiều. Đến tiền là « ĐÀI GƯƠNG-TRUYỆN ». Giá bán 0$ 25.

5110

AI MUỐN DÙNG ĐỒ GỖ TRẠC

Tủ chè, salon sập văn văn, thì đến tại số 2, phố Tiên-tsin, buổi trưa từ 12 giờ đến 2 giờ, buổi chiều từ 6 giờ đến 7 giờ.

Vì đi xa mà bán một cái xe ô-tô « Mathis », bốn chỗ ngồi, còn mới lắm. Chạy rất ít. Số T. 2161. Hỏi tại M. Labeye ở Gia lâm.

5108

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

55 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Cửa mới 88

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển, bệnh đau da dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, con nít.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

2080

Cuộc đánh số lập kỷ-niệm các chiến sĩ trận vong. — Đến ngày 1er Mai 1925 thì mở số. Mỗi số thứ nhất được 10.000 p. 00; hai số sau mỗi số được 5.000 p. 00; năm số mỗi số được 1.000 p 00; mười số mỗi số được 500 p.00 và 100 số mỗi số được 100 p. 00. Tại bản-quán có bán vé. Giá mỗi vé 1 p. 00. Gửi đi các tỉnh, xin định thêm tiền cước gửi thế-phải-lại (recommandé)

Các ngài mua mau kẻo hết.

Ngạch quan tại. — M. Đỗ-v. cai trợ-tá Mỹ-hào (Hưng-yên) nay đổi đi Khoái-châu.

Ngạch tòa sứ. — M. Võ-kiều-Công, tham-tá hạng nhất ở Hưng-yên, nay đổi đi Yên-bái.

Ngạch học chính. — M. Đào-nguyên-Hội, cô bằng tiền-học tây được bổ giáo học tập sự.

Tưởng lục. — M. Hoàng-v-Huân, lý-trưởng làng Cổ-phúc, huyện Kim-thành và Mai-Bỏ-v-Đồng, lý-trưởng làng Phú-thái, huyện Kim-thành, đều được cấp mỗi người một đạo tưởng-lục.

Ngạch công-chính. — Các người tòng sự tại sở Công-chính sẽ tên sau này đều được bổ làm *chef d'équipe* tập sự và bổ đi tòng sự tại nha Công-chính Trung-kỳ.

MM. Ng-minh-Chính, Nguyễn-ngọc-Chân, Võ-văn-Diệp, Trần-tư-Cách, Ng-Thạc, Hoàng-đình-Trà, Đồng-sĩ Song, Vũ-sung-Ky, Lê-đ nh-Nhật, Hồ phi-Thuyết, Võ-thành Phong, Ng-Ba, Ng-khoa-Bình, Đào-văn-Triêm, Lê-Quế tức Khu, Ng-Dinh, Ng-đình-Lang Lý-văn-Lan, Ng-văn-Minh, Ung-Nhơn, Trần-Nhơn, Ung-Dan.

PHARMACIE FRANÇAISE à INDIGÈNE

Pharmacie Montéra
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CỔ-VIỆN
(Capsules Kélis de forte de marque)
Mỗi ngày uống bốn viên; sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$ 80

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.500 $
Citroën torpédo. .... 10 HP 1.200 $
Fort — .... 10 HP 400 $
S'adresser à l'Usine Électrique.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ đệ nhất đẳng Bắc-châu bội-tinh.
Nguyên chuyên về người khoa tại bệnh-viện Tenon, Pau, Rebeit, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Hué.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu bệnh đàn bà và trẻ con.
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG: Giá 1$ 00
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 23, nhà mới số 23bis
2 361

Ô-tô đụng xe đạp. — Hồi 8 giờ rưỡi sáng hôm qua, chiếc ô-tô số T. 1.500 của sở công chính đi trên đường Bờ-sông, đi đến chỗ rẽ lên cầu sông Cái thì va phải M. Ng-phan-Thanh 22 tuổi là học-trò, ở số nhà 9, phố hàng Da, đi xe đạp cũng vừa tới đó; may sao người ngồi xe đạp lại bắn ra ngoài, chỉ có cái xe là chui vào trong gầm ô-tô thôi, nên người không việc gì, chỉ xe bị hư hỏng.

Ai đánh? — Hôm 19 hồi 7 giờ 30 tối, Trần-văn-Mạo 18 tuổi ở nhà chữ thuế, số 17 đường Sinh-từ, khi đi tới phố hàng Thiếc, thì bị một người lạ mặt vác đòn gánh tre đánh một cái vào đầu bị trọng thương, nên đã cho vào nhà thương bảo-hộ phục thuốc, còn tên hung-thủ kia thì chạy trốn mất, nên không biết tên tuổi và quê quán ở đâu, các sở đang vì đòn tìm tòi đây. Ôi! cái cách trả thù cần kẻ tiểu-nhân!

HIỆU BÁO-CHÍ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU MANG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

TOU-FOU???
Tou-fou là tay đóng trò chớp bóng có giá-trị
CỦA HIỆU
INDOCHINE-FILM
Sánh bằy được với những tay sành nước

Chẳng bao lâu tả sẽ được mục-kích VUA GIẢI BUỒN này trên màn ảnh các rạp ở Đông-pháp.

Xe đạp
AUTOMOTO
Các cuộc thi thắng của hiệu xe này trong những kỳ thi mới đây:
TOUR DE FRANCE 1930
CHAMPIONNAT DE FRANCE JUNIORS 1924
1er Jean BIDOT
BORDEAUX-PARIS 1924
TOUR DE FRANCE 1924
MOTOS
XE ĐẠP CÓ MAY PHÁT ĐỘNG
của hãng E. DUCREUX
ĐỘC QUYỀN NHẬN BÁN HIỆU XE NÀY
87 Phố hàng Đồng, HANOI.
HOẶC Ở CÁC CHI-QUẢN
Bảo-hiểm cho tăng đến không người biết nghề để tâm đến khi có sửa lấy, có nước nhận làm thì viết thư đến hỏi, đính có tem giấy thông chi nhé.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cát đất. — Xem ra năm nào cũng vậy, cứ về cữ giêng hai này thì cải đất. Đất vì lẽ các san-tràng còn nghỉ việc chơi xuân, đất vì mùa cây cối chẳng lộc nên sở Kiểm-lâm cấm làm rừng. Đó là những cớ ở mồng người buôn cải lộc nên sở Kiểm-lâm cấm làm rừng. Đó là những cớ ở mồng người buôn cải thường nói ra như thế, thật hư thế nào không dám chắc.

Mỗi năm vào dạo này cải có đắt hơn ở trong tết thật, nhưng cũng không đến nỗi tệ như năm nay. Dạo nguy trong năm mỗi đồng bạc còn mua được tạ hai ta ba cải, so với mấy năm trước mỗi đồng được những sáu bảy tạ thì cũng đã đắt gấp bốn năm lần rồi, thế mà bây giờ mỗi đồng bạc chỉ mua được 7.80 tàu là cùng, mới rõ khổ cho chết!

Chẳng biết cái nguyên-nhân bởi đâu mà cải đó mà lại cao giá lên như thế cũng là thật. Một thứ cần dùng hàng ngày mà đắt đỏ lắm vậy thì từ nhà giàu chí nhà nghèo lấy làm xót ruột cả.

Xuýt nữa thì chết đuối. — Hồi 11 giờ thứ năm vừa rồi, một người hành khách tên là Đào-văn-Nguyên vai mang đầy hàng, nào sắp đưa con lên 3 tuổi, bước xuống lấm ván cầu tàu lên bến *Ream* thì chẳng may thế nào bị ngã tòm cả xuống sông. May người này biết bơi, liền ôm vững được con mà lội lên, được toàn tính mệnh, giá không thì khốn.

Lành tập bơi lội cứu tử-tế. Đêm 19 rạng 20 vừa rồi, có hai người lính khố đỏ thuê đi chơi ở đường Belgique về miền làng An-điền, đến đấy nhân lúc vắng vẻ hai thầy quyền xuống xe đêm-dục mà bóc lột của tiền phụ-nữ mỗi một món tiền là 2 $ 70 rồi cút mất.

Có một toán lính đi tuần tăng mới mắc cũng chẳng thấy hai thầy quyền kia đâu cả. Nghe đâu hai tên ấy đêm đó-ngủ lại làng An điền, nên đã có lệnh bắt kỳ-mục làng ấy phải trả xét xem.

Đánh nhau vỡ-sọ. — Sáng thứ năm vừa rồi không biết làm sao một bọn thuyền chài đánh cá đánh nhau với dân Đình-vũ một trận rất kịch-liệt, đến nỗi một người ở làng ấy tên là Thình bị chú ý đánh vỡ sọ, hiện đã đem đến nhà thương để cứu chữa, chẳng biết liệu có khỏi chết hẳn được không.

Kỳ-mục tàng Đình-vu đã lập các bắt được 7 tên lái thuyền đem nộp, thì theo lệnh quan dụ thẩm đã giao 7 tên ấy về cho quan huyện. Thấy nguyên xét, chẳng biết sự phải trái rồi sẽ phân sử ra làm sao.

Cái nạn của các nhà tạo-động. — Hồi 8 giờ rưỡi sáng 20 février, một người đàn bà tên ở Sâu-khe, trong khi khuân mấy thứ nặt, thì một thoi rơi đập vào chân phải, bị trọng thương. Hiện đã đem vào nhà thương điều-trị.

HÀ-ĐÔNG

Quãng đường nguy-hiểm. — Ai đi qua đến đường cạnh bờ Ô-cầu-rền, giáp làng Bạch-mai huyện Hoàn-long, nếu trông thấy những hàng quà bánh, hoa quả, rau cỏ xưa nay vẫn tụ họp bày la-liệt ở hai bên vệ đường

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Số 126

THÚY-HƯ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Vũ-tàng liền ngẫn người ra, cứng mặt mà chú ý nhìn, rồi nói:

— Quái lạ! Hay là ta hoa mắt!

Nói xong, liền cất tiếng gọi chị dâu mà rằng:

— Ơ-kìa ơi! *Vũ-tàng* em đã về đây!

Hãy giờ *Tây-môn-khánh* đang cùng người vợ *Vũ đại-lang* chuyện trò ở trên gác, nghe tiếng *Vũ-tàng* gọi, chẳng còn hồn vía chốt nào, vội-vàng thảo ra cửa sau, đi sang nhà *Vương-bà* rồi bỏ chạy thẳng.

Người vợ *Vũ đại-lang* tiếp rằng:

—Gia-thúc hãy ngồi chơi, rồi tôi sẽ xuống.

Nguyên người đàn bà ấy từ khi đánh thuốc độc cho *Vũ đại-lang* rồi bộ tàng phục vẫn vẫi bỏ đó, ngày nào cũng chỉ trang-điểm phấn-sáp, cùng *Tây-môn khánh* vui đùa.

Khi nghe tiếng *Vũ tàng* gọi, mới vội-vàng rửa mặt phấn đi, thảo hết các đồ trang sức, cởi bỏ đồ điểu, lại đổ tàng-phục, lấm-tấm đầu lấc tóc rối, rồi giả-dách nức-nở khóc, tự trên gác đi xuống.

Vũ-tàng nói:

— Xin gia-thúc hãy nín khóc mà nói cho tôi biết rằng anh tôi chết từ bao giờ? Chết về bệnh gì? Uống thuốc của ai?

Người đàn-bà vừa nức-nở khóc vừa nói:

— Lệnh-huynh từ khi gia thúc đi khỏi được độ hai tuần thì bỗng bị bệnh đau bụng. Đau trong tám chín ngày thuốc-men bói trần chạy-chữa mãi không khỏi rồi chết, khiến cho tôi cực-khổ đến thế này.

Vương-bà ở bên cạnh vách nghe tiếng, sợ lộ chuyện chẳng, vội-vàng chạy sang để chống chế cho. *Vũ-tàng* lại nói:

— Thân-huynh tôi xưa nay không hề có chứng đau bụng bao giờ, sao mà bây giờ mới đau mà đã chết ngay.

Vương-bà nói:

— Ông *Vũ đại-lang* ơi! Bao ông lại nói như thế? Việc trời mưa cơn gió, nào biết thế nào. Người ta cũng có lúc họa-phúc bất thường, ai giữ được về-sau mãi.

Người đàn bà nói:

— Trong nhà bối rối, tôi thật không cuống như con cua mất càng, mấy nhờ có bà cụ nhà ở bên láng-giềng chạy sang giúp đỡ cho các việc.

Vũ-tàng hỏi:

— Mộ chôn ở chỗ nào?

Người đàn-bà nói:

— Tôi có một thân một mình, ai là người đi tìm đất tìm cát, bắt-đắc-dĩ đề trong ba ngày, rồi phải đem đi thiêu-hủy.

Vũ-tàng nói:

— Thân-huynh tôi chết được mấy ngày nay rồi?

Người đàn-bà nói:

— Còn hai ngày nữa thì đến tuần chung-thất.

Vũ-tàng ngẫm-nghĩ một chút, rồi đứng dậy ra đi, đi thẳng vào trong huyện, mới kêu cửa phòng vào thay bộ-quần áo trắng, cởi tiền thổ-binh lấy một cái dây cài buộc ở ngang lưng. Trong mình giắt sẵn một lưỡi dao con. Lại khóa cửa phòng, rồi sai tiền thổ-binh đi mua các thứ vàng-hoa lễ-vật đem đến nhà *Vũ đại-lang*. Khi gõ cửa gọi thì người đàn bà ra mở, *Vũ tàng* sai tiền thổ-binh đi lên mâm cơm cúng.

Vũ-tàng đứng trước bàn thờ thắp đèn đốt hương, sụp lạy mấy lạy rồi khấn rằng:

— Lạy vong-hồn thân-huynh. Khi thân-huynh còn sống, vốn người hiền-lành, ngờ nay chết đi, sao lại không được minh-bạch. Nếu thân-huynh có sự oan-uổng, bị ai hãm-hại thì linh-hồn mông-cáng em, em sẽ trả thù cho thân-huynh.

Khấn xong, cầm rót chén rượu xuống đất, rồi thiêu tiền vàng mã, lại bưng một mâm khảo ra lên. Khóc đến nỗi các nhà láng-giềng xung quanh đều phải động lòng thương-xót. Người đàn bà cũng giả-cách khóc ở bên trong.

Vũ-tàng khóc xong, bưng cơm xuống cúng ăn với tên thổ-binh, rồi bảo tên thổ-binh giải chiếu ngủ tại bên cửa, còn mình thì giải một chiếc chiếu nằm ngủ ở trước linh-sàng. Người đàn-bà lại lên ngủ ở trên gác mà đóng cửa gác lại.

Bấy giờ đã quá sang tăng canh ba, *Vũ tàng* trằn trọc mãi không ngủ được, ngẫm nhìn tên thổ-binh thì thấy nằm sáng suốt như người chết mà ngáy khò-khò. *Vũ tàng* lẻn-nghẻn bỏ dậy, trèo lên trên linh sàng, ngồi đèn pha-lê đỏ lối để sáng, lăng tai nghe trống, canh đã điểm ba.

Vũ-tàng thở dài, rồi ngồi ở trên chiếu, lầm-nhẩm nói như một mình rằng:

— Thân-huynh ta tôi sợ có vong người hiền-lành, mà sao lại không được minh-bạch.

Nói chưa dứt lời thì thấy thổi lính sáng có một ngọn gió lạnh thoảng qua, chiếc đèn pha-lê vụt tắt. Liền giấy lay vang lọng, khiến cho *Vũ-tàng* cũng phải rùng mình sợ.

Bỗng thoáng có người ở dưới linh-sàng cười ra, gọi *Vũ-tàng* mà bảo rằng:

— Em ơi! Anh chết một cách rất khổ-sở!

Vũ-tàng nghe chưa được rõ, vừa ngảnh trông theo thì phát đã chẳng thấy người đâu. *Vũ-tàng* vật mình nằm lăn ra đấy mà nghĩ thầm rằng: Quái lạ! Chiêm-bao hay là không phải chiêm-bao!

Ngảnh đầu nhìn tên thổ-binh thì thấy hắn vẫn đang ngủ say. *Vũ-tàng* lại ngồi thầm rằng: Thân-huynh ta chết tất-nhiên có sự can uổng, vừa rồi định đến báo mộng cho ta, nhưng bị cái khiến-khí của ta làm sợ-hãi mất hồn-phách nên thân-huynh ta đó Âu là để đến sáng mai, ta sẽ liệu tình việc này.

Khi trời gần sáng, tên thổ-binh trở dậy đun nước. *Vũ tàng* rửa mặt. Người đàn-bà ở trên gác xuống, bởi *Vũ tàng* rằng:

— Đêm qua gia-thúc ngủ có được yên giấc không?

Vũ-tàng nói:

— Xin gia-tẩu nói thật cho tôi được biết là thân-huynh tôi chết vì bệnh gì?

Người đàn-bà nói:

— Đêm qua tôi kể với gia-thúc là lệnh-huynh chết vì bệnh đau bụng, sau gia-thúc lại chóng quên được như thế!

Vũ-tàng nói:

— Uống thuốc của ai?

Người đàn-bà nói:

— Hiện còn cái giấy hiệu gói thuốc ở đây.

Vũ-tàng hỏi:

— Ai đi mua quan-tài giúp?

Người đàn bà nói:

— Tôi nhờ *Vương-bà* ở bên cạnh nhà đây đi giúp cho.

Vũ-tàng nói:

— Ai trông-nom việc giang-dài?

Người đàn-bà nói:

— *Hà-cửu-thúc* là người làm đoàn-đầu đi đây, tôi ta đứng trông-nom cho việc ấy.

Vũ-tàng nói:

— Bây giờ đến buổi hầu, tôi phải về hầu.

Vũ-tàng lại cùng tên thổ-binh ra đi. Khi đi đến chỗ phố Vũ-thạch, hỏi tên thổ-binh rằng:

— Người có biết đoàn-đầu *Hà-cửu-thúc* là ai không?

Tên thổ-binh nói:

— Hôm trước ông ta đã có lại mừng đôi câu, sau ngài chẳng quên như thế. Nhà ông ta ở trong phố *Sinh-từ* kia.

Vũ tàng nói:

— Người đưa ta đến. (Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt đề kim
có chế đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Cần người làm việc

Cần người làm thông ngôn và cai thông minh, có nghị-lực nói được tiếng Pháp có thể coi thợ được, hoy có thể nhận làm khoán làm công các công-việc mỏ, xây, đổ đất, đào đất, đẵn gỗ hòa xa, các công việc thợ mộc, thợ sắt, thợ điện thợ rèn.

Viết thư đến sở than Uông-Bí, gởi cả các giấy chứng-chỉ đến.

5101

Thường xoi gương thấy cái chi

Các ông các bà có vừa lòng nước da của các ông các bà không? Có thấy chi mà phải sanh lo sanh lắng chăng? Nếu có vậy thì hãy rông đúng xà-bong hiệu Cadum mà rửa rảy thì nước da đặng tươi tỏi tự nhiêu. Xà-bong ấy có bọt nhiều làm cho đồ dơ quê mỗi ngày đóng theo mấy chúng long đều trôi sạch cả thảy.

Savon Cadum

子獅號正泰金 茶名

Kính trình quí-khách

Từ xưa đến nay, quý khách đã rất lòng tin xin nhận rõ cho rằng hiệu chè KIM THÁI chúng tôi, khe ra các thứ chè rất ngon, lấy ở cái Vã-di-sơn.

Bản-hiệu bán các thứ chè, rất ngon rất rẻ, cảnh xinh nước đẹp, hương đậm màu thanh, trong những khi biếu tặng, tài thật là nhã nhặn. Bản-hiệu có bán nhiều thứ rất ngon: nào là Sơ-tít, Bát-bông-đào, Chinh-tiên-đào-chông, bạch kế quan, Mỹ-lây-thi, Chè chung tri vương, Ngọc-quan-âm, La-cán chông, vân vân.

Vậy các quý-khách đã quen dùng chè của bản-hiệu trước không cần phải nói chiếu. Xin các ngài chiếu cố.

Nay kính cáo

KIM-THÁI

HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

21m

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải gió, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Bản-hội xin có lời kính cáo để các ngài quý chân-tình biết trước rằng tích hát «Cai kiện kiện cả khoai» thì ban-hát của bản hội đã luyện tập được thành thuộc cả rồi, vậy xin đến tối thứ năm và tối thứ sáu này thì là mồng bốn và mồng năm tháng hai ta, bản-hội xin đem diễn.

Từ thứ hai (mồng một tháng hai ta) đến chủ-nhật (mồng bảy tháng hai ta), bản-hội sẽ đem diễn những tích hát sau này là những tích rất hay và vui trò từ đầu đến cuối. Xin quý khách chiếu cố đến xem đông đủ.

Tối thứ bảy 21 Février 1925
(hai mươi chín tháng giêng)

SÙNG-SƠN TIÊN CHUA

Bất tử chi nhất đã,
Giáng sinh thứ nhị yên,
Thanh danh truyền ngoại-quốc,
Uy pháp trấn nam thiên.

Ban ngày chủ nhật 22 Février
(ba mươi tháng giêng)

MỘT TRẬN CƯỜI

Tích hát chèo cải-lương đã đem diễn trong những buổi hát tối, lần nào cũng quý-khách cũng ha cổ đến xem rất đông. Nay nhiều ngài lại muốn xem diễn lại tích này về *BAN NGÀY*, vậy bản-hội xin chiều lòng để các quý khách được như ý. Xin các ngài lấy vé trước kẻo hết ghế ngồi vì *THU HA GIÁ*. Bán vé từ tối thứ bảy.

Tối chủ nhật 22 Février 1925
(ba mươi tháng giêng)

NGỌC VÔ HÀ

Gồm ghê gái lắng lơ đời,
Phụ duyên mà bỏ cải đời cho ai.

Có ông thầy thuốc bị oan, tả cảnh rất là ai-oán.

Tối thứ hai 23 Février 1925
(mồng một tháng hai)

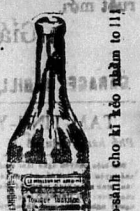
TRƯƠNG-VIÊN

Ve ngâm vượn hót nào tây,
Nàng dâu hiếu nghĩa như vậy đáng khen.

Agence d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IX)

Rượu hồ-đào: TONIQUE TONKIOS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lộ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to lắm!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôn Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đại-thần nhận cần MONTÉS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dược qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gởi cho qui được phòng chế ông để tỏ thành-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payement en timbres-poste)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARARRIGUES & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

đi lại, làm nhiều điều ngăn-trở, khiến cho những xe có xe máy không có chỗ mà qua lại nữa; cả đến xe điện cũng lắm khi hỏ bét bực mình vì nỗi những người mua bán chợ sang bên này, qua sang bên nọ, nhất thảm nào vào ngày phiên chợ Mới-mọc, hoặc là ngày rằm mồng một họ mới họp bán rất đông, và người ở Hà-thành xuống mua rất nhiều. Thế mà đường sá thì hẹp, người qua lại thì nhiều như vậy thì giữ sao cho khỏi có khi xảy ra sự nguy hiểm, cứ xem hằng ngày nào xe đụng nhau và phải người ở đấu đụng ẩy luôn thì cũng đủ sợ vậy. Muốn cho khỏi có điều lo ngại thì các chức dịch có quyền trông nom ở phố ấy nên cho họ ra tụ họp bày bán ở chợ Mới-mọc, hoặc khi nào vào ngày phiên chợ thì nên tìm những chỗ nào rộng rãi cho họ họp, và nhất là phải xa đường cái mới được.

Tấn lai cảo.

PHÚC-YÊN

Ái-tín. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ Lê-khắc-Hy, thương-tá tỉnh vụ trí sĩ, mới tạ thế tại qui-quán là làng Phù-xá đoài (Phúc-yên) ngày 27 tháng giêng ta.

Đến 10 giờ sáng ngày mồng 8 tháng 2 ta thì làm lễ cất đám.

Vậy bản-quán có lời kính viếng cụ và chia buồn cùng qui-quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi lấy làm buồn đau mà kính-cáo các quan, các cụ, các ông, các bà và thân-bằng cố-hữu biết:

phụ quân tôi là:

Ông LÊ-KHẮC-HY

Bình-bộ Thị-lang, Thương-tá tỉnh vụ hưu-dưỡng, hưởng thọ 74 tuổi

đã tạ-thế ngày 27 tháng giêng ta tại nhà chính tẩm ở làng Phù xá-đoài, huyện Kim-anh, tỉnh Phúc-yên.

Chúng tôi định hồi 10 giờ sáng mồng 8 tháng hai ta tức là (2 mars 1925) làm lễ an táng tại bản-xã.

Vị vong nhân:	Ngô thị Viện
Con trai:	Lê-quang-Xiển
Hôn:	Phạm-thị-Nghiễm
	Lê-hoàng-Quông
Hôn:	Nguyễn-thị-Sinh
Nữ-tử:	Lê-thị-Oanh
	Lê-thị-Loan
Tế tử:	Nguyễn- iễn

Cộp tôn tăng đẳng đồng kính cáo.

Lời đăng báo này thay giấy cáo-phó.

BẮC-NINH

Chữa cháy lại bị cướp. — Hồi nửa đêm hôm 19 ở Cho-yên không biết vì cớ gì mà cháy mất một dãy nhà lá. Một ông đồ kia nhà ở gần chợ nghe thấy tiếng kêu cháy thì vội-vàng chạy đi chữa, chẳng may một bọn côn-đồ chúng giảm đứa nhân thấy ông ta vắng nhà bèn vào chẹt vợ con lấy đồ vật ước độ vài ba chục đồng rồi trốn đi mất. Thế là chồng đi ra chợ chữa cháy mà vợ ở nhà lại bị cướp.

Kẻ trộm vào trường Sơn-nam. — Đêm hôm 19 rạng ngày 20 février, kẻ trộm bẻ cửa chớp nhà trường Sơn-nam, tổng Sơn-nam, huyện Vũ-giang, tỉnh Bắc-ninh, phá tủ nhà trường lấy mất một cái đồng hồ để bàn, và những đồ vật giá đáng hơn 10 đồng. Song những đồ mất lấy toàn là đồ của ông giáo cả.

Sáng hôm sau, khi ông giáo lên trường bảo học, mở cửa trường, nhìn vào tủ sách thấy mở, đã hỏ nghi, khi tìm đến đồ dùng thì soát mất nhiều thứ. Hiện đã trình lý-trưởng, chánh tổng, hương hào làng sở tại. Lý trưởng đã lên khám xét. Ngay ngày hôm ấy ông giáo cũng đã viết giấy trình quan thanh-tra ở Đáp-cầu biết.

Nghe đâu việc trộm này tin-nghi cho một tên giai trong làng sở tại.

Hiện còn đang xét, không biết rồi xử ra làm sao.

T. lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Một điều rất hại đến vệ-sinh chung. — Ở Thành phố Hué, hiện có nhiều dãy phố, có lắm nhà làm nhà xí xây lưng ra vệ đường, khiến cho khách vãng lai phải bưng miệng bịt mũi, đối với cảnh sắc trong thành phố, thực khiến nhã-quan, mà đối với dân cư trong thành phố thực hại vệ-sinh quá.

Điều này tưởng quan trên nên mau mau lưu ý đến, bắt họ phá hết những cái nhà xí ấy đi, thời may biết đường nào.

Một cái « mốt » mới về mùa rét. — Trong vòng mấy năm nay, ở Huế lại sinh ra một cái mốt mới, cứ đến mùa rét là dân ông dân bà kẻ già người trẻ đều dùng *phu-la* quấn cổ cả. Trước kia cái *phu-la* đối với người dân bà con gái xứ kinh là một cái quái vật, mà ngày nay lại thành ra một thứ trang sức!

Có lắm người thiếu nữ đã trâm khăn tua trên đầu, lại quấn *phu-la* dưới cổ nữa, trông thực rờm mắt.

Hiện bây giờ không mấy người là không dùng *phu-la*, cho hay cái « mốt » nó chóng truyền-nhiễm thật.

Không mua chịu mà bị đổi tiền. — Vừa đây một người Kẻ chợ tên là Lương-Xu tự ấy nhiều các bạn buôn đến đổi tiền mua chịu các thứ hàng hóa; người Kẻ chợ lấy làm lạ, vì không mua chịu ai đồng nào bao giờ mà sao bây giờ lại có người hỏi nợ, bèn bảo các chủ đổi nợ mình đưa các *bons* mua chịu cho xem, thì thấy cái *bon* nào cũng có dấu của hiệu mình đóng cả, chỉ có chữ ký là không phải thôi.

Sau xét ra thì những *bons* ấy là do một người làm công cũ của hiệu khách Lương-Xu tên là Nguyễn-văn-Dong, 22 tuổi, hễ hay thường thường vẫn đi lại nhà chủ, thừa lúc vắng lấy dấu cao-su đóng vào cái *bon* mua hàng đã mạo chữ ký sẵn, rồi đem đến các hiệu lấy chịu hàng bừa cả đi. Tính ra các món hàng mạo *bon* mua chịu tới già sau chục đồng cả thảy.

Hiện nay tên gian dảo ấy đã bị bắt đem ra tòa án.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Việc cấm bán phiếu quốc-trái. — Nhờ quan công-sứ hiểu sức cho các xã thôn về việc cấm bán phiếu quốc-trái, cho nên không ai phải mắc mưu bọn tương-nhân cả. Ba bốn năm về trước cũng vì việc cấm bán phiếu quốc trái, mà biết bao nhiêu người nhà quê chịu thiệt thòi bởi mắc phải mưu gian của người thành thị.

Quan thủ-hiến bản hạt ngài thấu rõ đến cái tình tệ ấy, cho nên ngài cho phép các dân xã, hễ muốn cấm bán trái phiếu, thì cứ do tòa Sứ; tòa Sứ thay quyền mà giao với ngân-hàng trả cho khỏi phiền bà gì cả. Như thế thật là phương tiện lắm.

Những công nghệ nhỏ ở thương thôn. — Về hạt huyện-hòa nhon-dân thuần chuyên một nghề nông phố đối với đường công-nghệ thực mang-nhiên không biết được mấy tỷ cả. Mới rồi quan huyện trần-mạnh-Đàn có ý muốn mở mang những tiểu công nghệ ở hạt thượng-du nầy, tùy theo thổ-sản nguyên liệu của từng làng mà bày nghề cho họ tập. Hiện nay đã tỷ thi-hành, xem dân miền sơn-cước cũng có xảo-thủ, xảo-từ, chớ không phải rằng không. Được có ngư i khai-đạo thì chắc có ngày thành công.

Hiện tình thóc gạo. — Trong vòng một tháng nay, cái nỗi khủng khoảng về thóc cao gạo kém đã thấy bớt được ít nhiều, vì gạo ngoài đã chở vào cửa được và trong việc mua bán thóc gạo quan trên cũng kiểm-đốc kỹ lưỡng lắm, gỉ thị gì được trung bình, không để cho người môi-giới tăng-trung thì lợi một cách thái quá.

Ở thành-thị đã nói giá, thì ở thôn-quê các nhà giàu cũng phải bán hạ ít nhiều. Dân-tình xem đã bớt được một vài phần cát cứ.

THỪA-THIÊN

Ác thú hại người. — Hôm 11 Février có một tên thợ rừng ở Phú-gia bị cọp ăn, sau khi tìm thấy xác, ai trông đến cũng phải động lòng thương xót.

Số là ở gần hầm Phú-gia, mấy năm nay, M. Bogaert có mở ra một sở làm cải lớn lắm, có đặt một nhà ga lại kilomètres 48 để cho tiện sự vận-tải; cách ga độ mấy trăm thước có một trại của thợ rừng, trong trại trung có giảm bảy người ở. Hôm ấy vào lúc độ quá 5 giờ chiều, có một tên thợ xuống núi toan đi về nhà, lại trở lên trại lấy gạo nếu cơm ăn, mới vừa xuống kho vơ gạo thì bị cọp chụp mất; không ai biết nó ai hay; vì bọn thợ cứ ngỡ bản thân cơm ăn xong thì đi về nhà rồi, nên không ai hỏi đến, và chăng bếp đều ở trên bờ khe, mà lúc bấy giờ trời cũng gần tối, các thợ lo vào trại thu xếp chõng-gỉ.

Qua đến sáng hôm sau, thì người vợ tên thợ ấy bèn gọi lên, tìm chồng không thấy, kêu hú vang núi mà chẳng nghe tiếng trả lời, lấy làm nghi hoặc, mới rủ nhau đi ra chỗ bếp nọ bên bờ khe để kiếm tìm, thì thấy nồi trã vãng ra mỗi nơi một cái, lại có nhiều vết máu và mấy mảnh áo rách; trông thấy cảnh tượng ấy ai cũng đoán chắc rằng bị cọp ăn, bèn tìm riết, thì quả nhiên cách đó vài trăm thước, sải thấy tên thợ rừng chỉ còn có một khúc tự cánh tay lên đến đầu, nằm trơ trọi trên đồng là cây, xung quanh cái thây thảm hại kia lại có những miếng xương nhai dập nát bỏ giấy bừa bãi, còn cái gan thì nó cũng đã ăn gần hết rồi. Người ta nói giống cọp mà hễ nó đã ăn qua gan người một lần rồi thì nó thèm nó cố kiếm cho được « mồi đứng » mới chịu. Mà con cọp nầy là cọp cái, có một con cọp con nữa, hai mẹ con nó lẳng vẳng nơi ấy đã lâu, cũng đã nhiều phen có người trông thấy.

Các nhà sẵn bắn nên đến đó mà trừ tiệt giống ác thú ấy cho dân nhờ, thưởng có ích hơn là đi giết hươu nai, chẳng thỏ.

MUỐN BÁN:

Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã-lực, bảy tám chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.

Giá tiền: 1.700 $

HỎI TẠI:

GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầy, số 35 — Namdinh.

Bần-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chế luyện các tinh tế chữa đủ các bệnh mới, bệnh lâu, bệnh ngày bệnh trọng, số sống phảo còn chữa cũng được khỏi sinh khởi tử giêu ai lấy phải giá. người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, di tinh, lão tinh, hoạt tinh, lưỡng tinh không có, ăn kém bệnh người không điều, huyết ít, huyết đau, huyết bất, huyết tích, khí hư, bạch đới kinh thấy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng đau đớn kinh nguyệt, bế kinh, đẻ xuyên, bất toại, phải thắng phong thấy về chứng, sốt rét, sốt nóng, thổ huyết, khạc huyết, lị huyết, tả lị, già mắt hộp 1$00, đau mắt mắng nhiều giá mắt chai 0$50.

Lên giang mai

Bần-hiệu chữa rất hiệu chứng lên chữa bằng thuốc uống, lên tinh, lên huyết, chỉ lâu, giang mai ba chứng dùng độc ba cam giang lên, các bệnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài. Vì có người mắc bệnh uống thuốc sau mắt đi mà người chữa bệnh khi hư, bần-hiệu phải đổi các thứ thuốc chữa các bệnh giang lên khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đau bệnh không bệnh khí hư được.

Thuốc lên giá 1$00 một chai.

Thuốc bổ 1$00.

Ông thợ 0$10.

Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngủ nào ăn cũ lấy năm uống công khỏi, mỗi trai giá 1 $ 00, chai con 0$50.

Gửi thuốc ở xa viết thư về hỏi bệnh bần-hiệu gửi thuốc đến ngay giờ cách khỏi bến giao ngân.

TAM-TÌNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầy, số 35 — Namdinh.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho hao mòn nói giống của chúng ta: ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không để phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ-tạng và làm cho gầy hết cả chân huyết đi mất. Nếu khi có bệnh thời khí nào xảy ra thì người khỏe còn có thể chống lại được, chớ người đã bị bệnh hao mòn rày mai là mất phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, tốc lực lại khỏe mạnh, công việc gì muốn làm ăn như thường, ăn uống đã tiêu, khỏe mạnh lại lòng.

Chỉ dùng và lọ *Dragées Rabuteau*, thì cả lũng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.

Ở nhà hàng bào chế to đều có bán.

2056

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!

NÊN CẨN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S. A. C. M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIỆP ĐƯỢC THƯ GỌI MANG NGAY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐIỆN, MÁY HƠI, CÓ BỘ DÙNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V V

SOCIÉTÉ ANONYME DE CONSTRUCTIONS MÉCANIQUES À HAIPHONG

Giấy nói: R-52
Tên viết tắt: CABESTAN

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$30 một hộp

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

68, Rue des Cantonnais, 68

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 268

Bần-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiễu, hàng tây nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

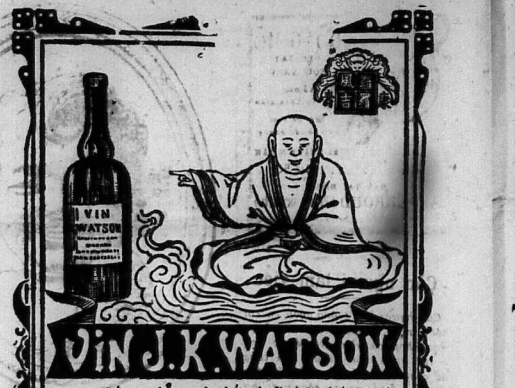
Có bán cả nước và chế-hóa các thứ nước Bích-lạn, bông, quế, sản vàn, cả hàng Saigon như Bình, Chu, sản vàn.

Hay mới có đủ các mùi, tăng thêm, mượn đan cả mỗi màn rộng bề. Những hàng nếp bán buôn rộng lắm, chỉ không bán lẻ cả không có mẫn gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bần-hiệu sin gửi mauix remboursement.

Cần-bạch

3010 YU-WO-TSEONG

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy tháo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc li-cơ. Uống hai mười phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酯補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người hết-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚食前各服酒杯一次

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trẻ con thường hay đi tào ho, giật gân, mụn nhọt, sốt, vân vân. muốn trị các bệnh ấy cho trẻ con thì nên dùng:

Reinette Duval

Thuốc nhuận tràng, chế bằng nước quả tân (pommes) và các thứ quả khác nữa.

Mỗi lọ: 0$90

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng đa dày, đau đa dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Trodigestif

có các chất Panerétine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Treuche, PARIS

19, 21, 23, Lamgair Gill, LONDRES

CHU' TÔN!

ai muống ngăn ngừa che thân

CHO KHỎI ĐAU

NHỨT LÀ

Khan cổ, đau độc giọng, yếu tim, đau phổi

thì chỉ có ngậm **THUỐC HƯỞN**

VALDA

Hơi thở đi thong mà lại dượe

Khỏi lo cảm mạo thương hàng

Dù có thở hít bui bặm dơ dáy hay là có vật độc.

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau:

sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nặng lạnh cũng kể ho

thì cũng cứ dùng THUỐC

PASTILLES VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm.

Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm

Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Từ ngày thứ hai 23 đến ngày chủ-nhật 29 Février 1925

Tại các gian hàng bán các hàng mới đến dùng cho đàn ông

Ô taffette đen có viền, tay cầm đẹp.	25 fr. 00
Áo sơ-mi cellular không có nếp, không cổ. Đủ các thứ lớn bé.	21 fr. 00
Bít tất cái bông. Một đôi	4 fr. 50
Khăn quàng cổ len có tua.	7 fr. 25
Mũ cát bằng liège Bọc vải trắng, vân vân.	36 fr. 00
Nịt đeo bít tất bằng vải trun rất tốt	8 fr. 50
Một lô giấy hoặc buộc giấy hoặc gài khuy.	70 fr. 00
Thắt lưng. Đủ các hạng.	12 fr. 00

POSTE POSTALE N° 40

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON

2054

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Các mua phải bắt ngày 20 quan và trong kì tháng mai tháng đông, 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ có ra mấy sh. các thể làm theo, giản có được.

Mọp tiền lần đầu được ngay cái số và, chỉ mình mình có quyền số-hiệu, mà lần rút số nào cũng được dự, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu về của mình trúng số được linh nguyên cả tờ. Mỗi cái vé PANAMA thể nào cũng trong mọi lô, giá tiền lớn từ 100.000 nhỏ đến mỗi 5.000 quan, không có bằng được hàng 20 000 quan.

Thực là một cách đặt tiền chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.680 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.737.072 lô	400 —

Có vé được dự cả cuộc rút số mãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi

Mỗi lần rút số số nhiều được một số số các số trúng số, mà không phải giá tiền. Mỗi lô số đều nhiều, tiền được linh hết. Các số giao cho người mua đúng với các số thực có, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đúng như bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy gửi hết mọi phần cho ai muốn xin người làm vậy.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CREDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)